

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 20811/20
STEČAJNA MASA IZA CM-EXPERT D.O.O.
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 27. svibnja 2025.
u odboru u sastavu:

Jovan Ilievski, *predsjednik*,

Péter Paczolay,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 20811/20) protiv Republike Hrvatske koji je stečajna masa iza trgovačkog društva CM-EXPERT d.o.o. KONZALTING i UPRAVLJANJE PROJEKTIMA u stečaju, odnosno imovina društva s ograničenom odgovornošću CM-EXPERT u stečaju koje je bilo osnovano na temelju hrvatskog prava i imalo sjedište u Slavonskom Brodu („društvo podnositelj zahtjeva”), koju je zastupala gđa R. Štaba, odvjetnica u Varaždinu, podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 14. svibnja 2020.;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu;

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na navodno odstupanje Vrhovnog suda od svoje ranije odluke u predmetu društva podnositelja zahtjeva.

2. Društvo podnositelj zahtjeva podnijelo je 1998. godine tužbu Općinskom sudu u Đakovu protiv Grada Đakova (dalje u tekstu: Grad), u kojoj je tražilo naplatu konzultantskih usluga pruženih na temelju ugovora od 8. ožujka 1994. godine s tvrtkom D., čiji je jedini udjeličar bio Grad. Društvo podnositelj zahtjeva tvrdilo je da je Grad pasivno legitimiran jer je 8. prosinca

INTERPRETA
prijevodi i sudski tumači

1994. izmijenio i dopunio Odluku o osnivanju trgovačkog društva D. na način da je postao solidarno odgovoran za dugove tog društva.

3. Presudom od 24. svibnja 2005., koju je Županijski sud u Osijeku potvrdio 29. studenoga 2007. u žalbenom postupku, Općinski sud u Đakovu odbio je tužbu društva podnositelja zahtjeva. Sud je smatrao da je Grad odgovoran samo za one dugove društva D. koji su nastali nakon što je Grad Odlukom od 8. prosinca 1994. godine preuzeo solidarnu odgovornost za dugove tog društva, dok je dug društva prema podnositelju zahtjeva nastao prije toga.

4. Dana 18. ožujka 2010., nakon što je društvo podnositelj zahtjeva podnijelo reviziju, Vrhovni sud je ukinuo presude nižih sudova i vratio predmet na ponovno odlučivanje. Presudio je da iz teksta Odluke Grada od 8. prosinca 1994. nije jasno odnosi li se odgovornost Grada samo na buduće dugove društva D. ili je uključivala i one nastale prije tog datuma. Taj je sud stoga naložio nižim sudovima da na drugi način utvrde namjeru Grada u tom pogledu.

5. U ponovljenom je postupku Općinski sud presudom od 8. studenoga 2011., koja je potvrđena u žalbenom postupku presudom Županijskog suda u Osijeku od 12. travnja 2012., ponovno odbio tužbu društva podnositelja zahtjeva. Na temelju dodatnih dokaza utvrdio je da Odluka Grada od 8. prosinca 1994. nije imala retroaktivni učinak. Sud je također odbio daljnji argument društva podnositelja zahtjeva da su, u činjenično i pravno istovjetnom predmetu drugog tužitelja, građanski sudovi presudili u korist tužitelja koji je smatrao Grad odgovornim za dugove društva D. Sud je objasnio da u tom drugom predmetu Grad nije osporio svoju pasivnu legitimaciju i da stoga građanski sudovi nisu razmatrali to pitanje.

6. Dana 11. studenoga 2014. Vrhovni sud je odbio drugu reviziju društva podnositelja zahtjeva, te je taj put utvrdio da je Odluka Grada od 8. prosinca 1994. ništava. Sud je smatrao da je Odluka u suprotnosti s temeljnim načelom prava trgovačkih društava, odnosno da se udjeličari društva ne mogu smatrati odgovornima za dugove svojeg društva.

7. Društvo podnositelj zahtjeva zatim je podnijelo ustavnu tužbu u kojoj je prigovorilo da su domaći sudovi pogrešno primijenili relevantno domaće pravo i da postupak nije bio pošten. Konkretno, u pogledu potonjeg prigovora društvo podnositelj zahtjeva tvrdilo je da je došlo do povrede njegova prava na pošteno suđenje zajamčenog Ustavom Republike Hrvatske jer je Vrhovni sud ne samo odstupio od svoje ranije odluke u predmetu (vidi stavak 4. ove odluke), već i od svoje odluke od 19. studenoga 2003. u činjenično i pravno istovjetnom predmetu, u kojem je drugo društvo bilo tužitelj (vidi stavak 5. ove odluke).

8. Dana 14. studenoga 2019. Ustavni sud je odbio tu ustavnu tužbu, a 28. studenoga 2019. dostavio je svoju odluku punomoćniku društva podnositelja zahtjeva.

9. Ustavni sud smatrao je da doista postoji „određena nedosljednost” između dviju odluka Vrhovnog suda. Konkretno, Vrhovni sud prvotno nije na vlastitu inicijativu ispitao pravnu valjanost Odluke Grada od 8. prosinca 1994. Međutim, to nije dovelo do toga da je kasnija presuda Vrhovnog suda, u kojoj je taj propust ispravljen, proizvoljna ili nepoštena. Sudovi su mogli mijenjati svoja stajališta, a upravo je ustavna uloga Vrhovnog suda osigurati jedinstvenu primjenu prava otklanjanjem nedosljednosti ili pogrešaka, čak i u vlastitoj sudskoj praksi.

10. Društvo podnositelj zahtjeva pred Sudom je, pozivajući se na članak 6. stavak 1. Konvencije, ponovilo isti prigovor o nepoštenosti suđenja koji je iznijelo u svojoj ustavnoj tužbi (vidi stavak 7. ove odluke). Osim toga, društvo podnositelj zahtjeva također je prigovorilo, na temelju članka 13. Konvencije, da je pitanje pravne valjanosti Odluke Grada od 8. prosinca 1994. prvi put otvorio Vrhovni sud u svojoj presudi od 11. studenoga 2014. i to na vlastitu inicijativu. Stoga društvo podnositelj zahtjeva nije imalo priliku osporiti tumačenje domaćeg prava trgovačkih društava koje je Vrhovni sud iznio u toj presudi, što je dovelo do odbijanja njegove tužbe.

OCJENA SUDA

A. Prigovor na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije o proturječnim odlukama

11. Vlada je ustvrdila da društvo podnositelj zahtjeva ne može tvrditi da je žrtva povrede svojih prava na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije.

12. Sud smatra da nije potrebno ispitati prigovor Vlade o nedopuštenosti jer je prigovor društva podnositelja zahtjeva u svakom slučaju nedopušten iz razloga navedenih u nastavku.

13. Relevantna načela povezana s navodnim povredama članka 6. stavka 1. Konvencije zbog proturječne sudske prakse domaćih sudova sažeta su u predmetima *Nejdet Şahin i Perihan Şahin protiv Turske* ([VV], br. 13279/05, stavci 49. – 58., 20. listopada 2011.); i *Grkokatolička župa Lupeni i drugi protiv Rumunjske* ([VV], br. 76943/11, stavak 116, ECHR 2016 (izvadci)). Ocjena Suda o takvim prigovorima obuhvaća utvrđivanje postoje li „duboke i dugotrajne” razlike u sudskoj praksi, predviđa li domaće pravo mehanizme za prevladavanje tih razlika, jesu li ti mehanizmi bili primijenjeni i, ako je primjenjivo, s kojim učinkom (vidi gore navedeni predmet *Nejdet Şahin i Perihan Şahin*, stavak 53.; i *Lukežić protiv Hrvatske* (odl.), br. 24660/07, stavak 52., 10. rujna 2013.).

14. Nadalje, u slučajevima kada je isti sud odstupio od svojih ranijih odluka u istom predmetu, Sud je ocjenjivao odnose li se dvije odluke na isto pravno pitanje i je li ranija odluka bila obvezujuća prema domaćem pravu (vidi, na primjer, *Vusić protiv Hrvatske*, br. 48101/07, stavci 38. – 46., 1.

srpnja 2010.; i *Balažoski protiv bivše jugoslavenske republike Makedonije*, br. 45117/08, stavci 29. – 34., 25. travnja 2013.).

15. U mjeri u kojoj je društvo podnositelj zahtjeva prigovorilo da je, u svojoj presudi od 11. studenoga 2014., Vrhovni sud odstupio od svoje ranije odluke od 19. studenoga 2003. u činjenično i pravno istovjetnom predmetu drugog tužitelja (vidi stavke 5. – 6. i 10. ove odluke), Sud smatra da navodna nedosljednost nije dovoljna za zaključak da su postojale „duboke i dugotrajne razlike” u sudskoj praksi Vrhovnog suda.

16. U mjeri u kojoj je društvo podnositelj zahtjeva prigovorilo da je Vrhovni sud u svojoj presudi od 11. studenoga 2014. odstupio od svog prethodnog rješenja u ovom predmetu (vidi stavke 4., 6. i 10. ove odluke), Sud smatra da su se ta dva rješenja odnosila na različita pravna pitanja. Konkretno, prvotno rješenje Vrhovnog suda od 18. ožujka 2010. odnosilo se na tumačenje Odluke Grada Đakova od 8. prosinca 1994., dok se njegova kasnija presuda od 11. studenoga 2014. odnosila na pravnu valjanost Odluke Grada.

17. Ovaj predmet stoga se razlikuje od prethodno navedenog predmeta *Vusić* (vidi i prethodno navedeni predmet *Balažoski*) u kojem su se dvije proturječne odluke Vrhovnog suda donesene u istom predmetu odnosile na isto pravno pitanje, odnosno na dopuštenost *ratione valoris* revizije podnositelja i u kojem je taj sud prema domaćem pravu bio vezan svojom ranijom odlukom.

18. Društvo podnositelj zahtjeva tvrdilo je da je Vrhovni sud u svom prvotnom rješenju implicitno utvrdio da je Odluka Grada bila pravno valjana jer je njezina valjanost predstavljala prethodno pitanje koje je trebalo riješiti prije razmatranja pitanja povezanih s tumačenjem te Odluke. Međutim, Sud ponavlja da je tumačenje i primjena domaćeg prava u prvom redu zadatak domaćih tijela, posebice sudova (vidi, na primjer, *Radomilja i drugi protiv Hrvatske* [VV], br. 37685/10 i 22768/12, stavak 149., 20. ožujka 2018.), te da je Ustavni sud smatrao da je Vrhovni sud u svojem prvotnom rješenju propustio ispitati je li Odluka Grada bila pravno valjana (vidi stavak 9. ove odluke), umjesto da zauzme konačno stajalište o njezinoj valjanosti.

19. U tom kontekstu ne može se reći da je Vrhovni sud odstupio od svog ranijeg rješenja u predmetu društva podnositelja zahtjeva jer se te dvije odluke nisu odnosile na isto pravno pitanje.

20. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije kao očigledno neosnovan i da se stoga mora odbaciti na temelju članka 35. stavka 4. Konvencije.

B. Ostali prigovori

21. Društvo podnositelj zahtjeva također je iznijelo prigovor na temelju članka 13. Konvencije (vidi stavak 10. ove odluke) koji, s obzirom na

ustaljenu sudsku praksu Suda o tom pitanju (vidi *Clinique des Acacias i drugi protiv Francuske*, br. 65399/01 i 3 druga zahtjeva, stavci 30. i 36. – 38., 13. listopada 2005.; *Čepek protiv Češke Republike*, br. 9815/10, stavci 27. i 45. – 50., 5. rujna 2013.; i *Alexe protiv Rumunjske*, br. 66522/09, stavci 24. – 44., 3. svibnja 2016.), treba ispitati na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije.

22. Međutim, Sud utvrđuje da društvo podnositelj zahtjeva nije podnijelo taj prigovor Ustavnom sudu (vidi stavak 7. ove odluke).

23. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava i da se stoga mora odbaciti na temelju članka 35. stavka 4.

Iz tih razloga sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 19. lipnja 2025.

Dorothee von Arnim
zamjenica tajnika

Jovan Ilievski
predsjednik